

туризм та відпочинок, зміна клімату, збирання лісових продуктів, гідрологічні порушення, транспортні і сервісні території, транскордонні впливи.

Надмірна кількість викидів з промислово-навантажених регіонів, що межують з природно-заповідним фондом може негативно впливати на компоненти екосистем, тим самим стати причиною порушення нормальних умов існування біоти.

Міграційні геохімічні потоки забруднюючих речовин можуть поступово накопичувати в складових екосистем елементи, нехарактерні для даної території.

Інвазійні види, які розповсюджуються природним шляхом або за допомогою людини, становлять значну загрозу для видів-ендемів.

Перетворення або забруднення будь-якого складового елементу ландшафту території природно-заповідного фонду призводить до ланцюгової реакції змін у показниках життєдіяльності існуючих там представників флори та фауни.

Саме збереження подібних ділянок, які мають природоохоронний статус, допоможе у питаннях підвищення природно-ресурсного потенціалу, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, стабілізації екологічної рівноваги, підвищення продуктивності екосистем, а також інтеграції країни до міжнародної спільноти в галузі охорони об'єктів ПЗФ [1].

Література:

1. Розпорядження від 19.03.2019 р. N 300/5-19 Про затвердження Регіональної програми формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019 - 2022 роки.

2. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Донецькій області у 2017 році. URL – https://menr.gov.ua/news/32893.html?fbclid=IwAR3iAgY_0rbRsWb8XxYjooPxrnl1lunaoPR8.

3. Екологічний паспорт Донецької області / Держуправління охорони навколишнього природного середовища в Донецькій області. – 2019. – 202 с.

4. Природна та історико-культурна спадщина району заповідника «Кам'яні Могили» (до 90-річчя від створення заповідника «Кам'яні Могили») // Наукові праці Всеукраїнської науково-практичної конференції (с. Назаровка, Донецька область, 25-27 травня 2017 року) / Праці відділення «Кам'яні Могили» УСПЗ НАН України. – Вип. 4./ Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 4. – Київ, 2017. – 332 с.

Іванова В.В.,

к.е.н., доцент кафедри РПОНС
Маріупольський державний університет

ЗБЕРЕЖЕННЯ УНІКАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ЯК ШЛЯХ ДО ПРИМНОЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАГАТСТВА УКРАЇНИ

Національне багатство - основний показник розвитку країни, потенціал для нарощування добробуту громадян. Частина національного багатства суспільство не створює, а отримує як «дар» у вигляді природних ресурсів, які є необхідним, але не достатнім фактором для процвітання держави, забезпечення життя людей.

Незаперечним багатством України є чорноземні ґрунти, які утворилися завдяки життєдіяльності степової рослинності. Ґрунт як ресурс піддається істотному виснаженню за рахунок екстенсивного типу використання у сільськогосподарському обігу (надмірна розораність земель, хімічне забруднення, інтенсивне випасання худоби тощо). Наслідки високого ступеня розораності - деградація ґрунтів та опустелювання, погіршення їх фізико-хімічних, гідрологічних, мікробіологічних та інші властивостей.

Ступіть розораності та деградації ґрунту в Україні один з найвищих в Європі. Через це ми втрачаємо біологічне розмаїття, водні об'єкти (зокрема, малі річки). Забруднення

земельних ресурсів - одна з найбільших екологічних проблем України. Стан вітчизняних ґрунтів – це проблема екологічної безпеки країни. Особливо великі площі еродованих ґрунтів поширені на орних землях у Вінницькій, Луганській, Донецькій, Одеській, Чернівецькій і Тернопільській областях. За даними Екологічного паспорту у Донецькій області 77% від загальної площі земель – це сільськогосподарські угіддя, з них розораних земель близько 62%. Тому тепер лише степові заповідники ще можуть дати уявлення про те біологічне різноманіття, що було тут колись. Кожен степовий заповідник - це еталон природи, за яким людина повинна час від часу звернути свою діяльність.

Діяльність людини часто завдає непоправної шкоди природі. Усвідомлення цього факту призвело до необхідності створення охоронних територій - заповідників, національних парків, заказників, резерватів природи, пам'яток природи, парків —пам'яток садово-паркового мистецтва.

Природно-заповідний фонд в Україні охороняється як національне надбання. Його об'єкти мають особливу цінність (природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну) і створені для збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

Заповідник «Кам'яні Могили» - відділення Українського державного степового природного заповідника Національної академії наук України. Заснований 5 квітня 1927 року як особлива природоохоронна територія місцевого значення, зараз посів чільне місце як історична і природна пам'ятка України [1].

«Кам'яні могили» — це унікальна геологічна пам'ятка, що в незайманому стані зберіглася до наших днів. Заповідник відрізняється великим розмаїттям біологічних видів, що мешкають тут, 18 видів рослин, що занесені до Червоної книги України, безперешкодно розвиваються на його території. Великою науковою цінністю є незайманий степ. Лише в цьому місці ростуть такі відомі вузьколокальні ендеміки, як деревій голий та волошка несправжньооблідолускова. В ущелинах скель знайшли притулок 8 видів папоротей - представників північної флори, галявинки косариків тонких, орхідей запавної і блощиної по невеликих улоговинах, авринія скельна, що уквітчує гори. Окремо вивчаються ґрунти, що утворювалися степовою рослинністю багато тисячоліть, можливість їх поліпшення та відтворення. До якого ступеня і як їх можна поліпшити, можуть дати відповідь тільки ґрунтові еталони. В Українському степовому природному заповіднику представлено 23 еталонні типи та відміни ґрунтів [1].

Розвиток та збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду є пріоритетом екологічної політики країни. Саме створення таких об'єктів є найбільш ефективним механізмом в процесі охорони природних екосистем; формуванні нового природоохоронного світогляду громадян України на засадах сталого розвитку; у вихованні в дітей почуття відповідальності за природу як національне багатство; у збереженні традиційних форм раціонального природокористування; у розвитку природно-територіального комплексу [2].

Національний природний капітал можна розглядати як природно-ресурсний потенціал сталого розвитку країни. Тому винищення природних багатств України призвело до втрати значної частини національного багатства, якою вже ніколи не скористаються наступні покоління. І тому збереження заповідних територій як частини надбання людства є одною із найактуальніших проблем культурного розвитку сучасного суспільства. Ось такий зв'язок між економічним, світоглядним, інтелектуальним та матеріальним багатством нації.

Література

1. Український степовий природний заповідник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%

B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA.

2. Створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, як шлях до збереження національного багатства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ecolog-ua.com/news/stvorenniya-teritoriy-ta-obiektiv-prirodno-zapovidnogo-fondu-yak-shlyah-do-zberezhennya>.

Коваленко А.В.,
студент 2 курсу,
спеціальність «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
Маріупольський державний університет

ДОКУМЕНТООБІГ В СВІТІ БЕЗПАПЕРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Важко уявити наше життя без документів: громадянина-без паспорта, водія - без водійських прав, туриста - без туристичної візи, студента - без студентського квитка та залікової книжки. Особливо це торкається практично всі сфери економіки: торгівлю, управління, банківську діяльність. Жодна фірма, компанія, корпорація не може обійтися без документа і, отже, без документообігу.

З розвитком інформаційних технологій для документообігу відкрилися величезні можливості.

Документообіг, що ґрунтується на використанні електронних документів, підписаних такими ж віртуальними електронними підписами, - так званий електронний документообіг - уже давно завоював визнання у високорозвинутих країнах як реальна альтернатива паперовій тяганині та ефективний інструмент оперативного ведення бізнесу.

Як зазначає Захаров О., «електронний документообіг – це високотехнологічний і прогресивний підхід до суттєвого підвищення ефективності роботи фірми, установ і організацій» [1, с. 30].

Проблеми з екологією і захистом навколишнього середовища - в списку тих, якими сьогодні особливо стурбоване суспільство.

Реалізація електронного документообігу на базі новітніх інформаційних технологій за допомогою сучасного апаратного та програмного забезпечення надає можливість виконання бізнесом усіх принципів екологічності. Безпаперовий електронний документообіг – це не тільки ефективність та швидкість роботи організації, а також збереження природних ресурсів нашої планети.

Опікувати навколишнє середовище – заощаджувати папір. Щорічно людство знищує близько 15 млрд дерев. Кількість природних ресурсів, необхідних для виробництва тільки однієї тонни, вражає: вирубується як мінімум 17 дерев, витрачається 26 000 літрів води, 4000 кВт електроенергії і 240 літрів палива. Прогрес у цій галузі може допомогти вирішити цілий ряд гострих екологічних проблем: зменшення площі лісів, кліматичні зміни, зникнення природного середовища мешкання тварин, забруднення повітря і води токсичними хімікатами, наприклад ртуттю і діоксинами, виділення метану при гнитті паперових відходів на звалищах та інше». Свідоме скорочення споживання паперу допоможе зберегти ліси, знизити споживання водних ресурсів та енергії, а також очистити нашу планету від небезпечних забруднювачів. Один з найпростіших способів знизити витрати паперу - це перевести інформацію на паперових носіях в цифрову форму. Цифрові документи не завдають шкоди екології, а також більш зручні в зберіганні та використанні.

Зберігання документів в електронному виді – страхування від надзвичайних ситуацій. Будь-яка зовнішня катастрофа, природного або техногенного характеру, політичні або соціальні події – усе, що може непередбачено завдати шкоди матеріальним цінностям, неминуче знищить і паперові архіви. Електронна інформація, розміщена в правильно побудованій й підтримуваній Есм-Середовищі буде відновлена.